

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Хмельницької області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Хмельницької області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Хмельницької області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зменшення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується подальше зростання цін і висока девальвація національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** шостий квартал поспіль: баланс відповідей – «мінус» 7.1% (одні з найнижчих оцінок серед регіонів) (у I кварталі 2021 року – «мінус» 14.3%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують збільшення обсягів виробництва – 15.9%;
- **подальше зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікують, що зростання споживчих цін не перевищить 7.5%, становить 57.1% (у попередньому кварталі – 60.0%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та ціни на світових ринках (оцінки впливу зросли) (графік 2);
- **високий рівень девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 71.4% респондентів (у попередньому кварталі – 80.0%), у цілому по Україні – 63.6%;
- **погіршення фінансово-економічного стану підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 15.4% (найнижча оцінка серед регіонів) (у попередньому кварталі – 0.0%). У цілому по Україні очікується поліпшення фінансово-економічного стану – 18.3% (таблиця);
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції на внутрішньому ринку:** баланс відповідей – «мінус» 14.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 21.4%). Водночас очікується **значне зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції на зовнішньому ринку:** баланс відповідей – 14.3% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 12.5%). У цілому по Україні очікується зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – по 21.0%;
- **значне зростання обсягу інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 23.1% та 16.7% відповідно (у I кварталі 2021 року – «мінус» 20.0% та 0.0% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – 6.4% та 16.9% відповідно (таблиця);
- **скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 21.4%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.0%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства,** високими темпами: баланси відповідей – 92.9% та 46.2% відповідно (у попередньому кварталі – 86.7% та 60.0% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину і матеріали та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **прискорення зростання витрат як на одиницю продукції,** так і **на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 84.6% і 66.7% відповідно (у I кварталі 2021 року – 66.7% і 46.7% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств області нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на енергоносії та брак обігових коштів (оцінки впливу значно зросли) (графік 5).

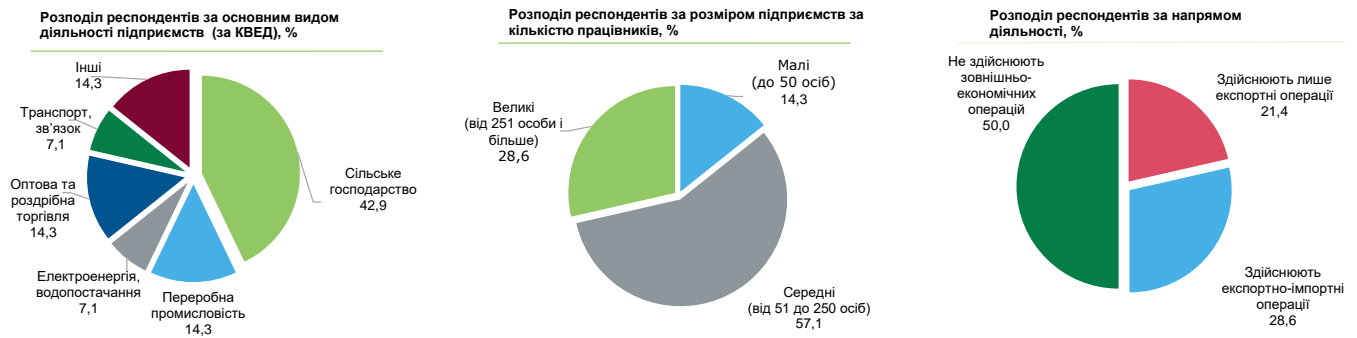
Незначно знизилися очікування щодо зростання потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити (64.3% опитаних), надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Занадто складна процедура оформлення документів, надмірні вимоги до застави та занадто високі ставки за кредитами – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 97.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

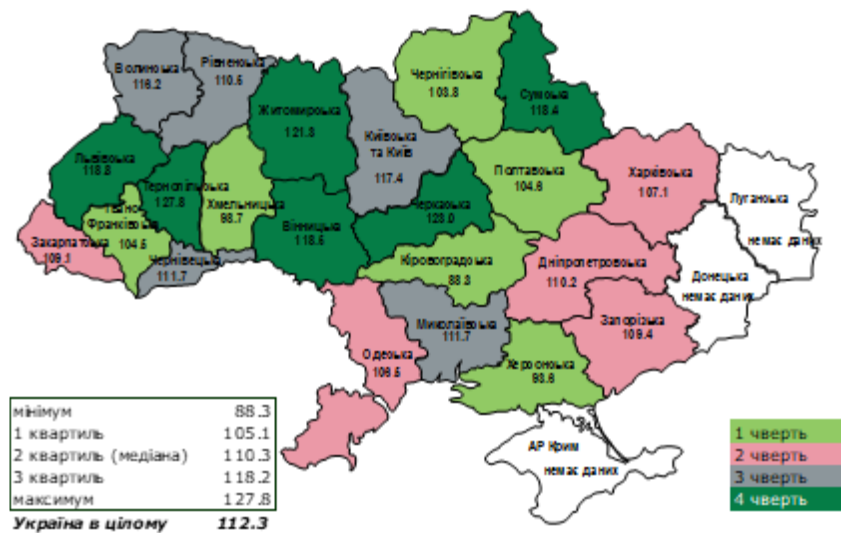
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 13.3%). У цілому по Україні фінансово-економічний стан оцінюється як добрий: баланс відповідей – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 22.2% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 10.0%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 27.3% (у попередньому кварталі – 21.4%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 06 травня – 02 червня 2021 року;
- опитано всього 14 підприємств;
- репрезентативна за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

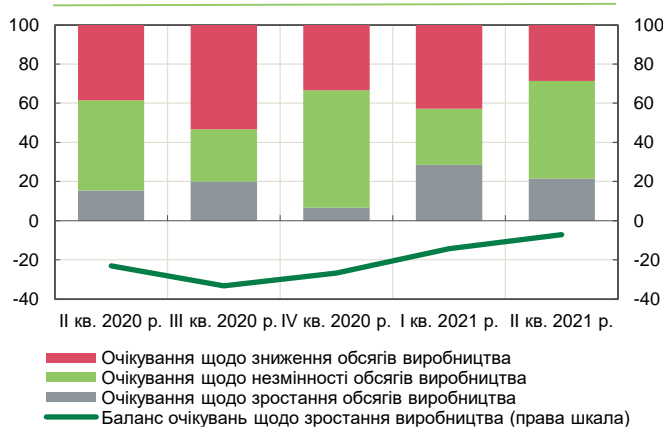
Таблиця. Очікування підприємств Хмельницької області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	7,1	-20,0	0,0	0,0	-15,4
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-21,4	-13,3	-6,7	-21,4	-14,3
інвестиційних витратків на проведення будівельних робіт	-15,4	-23,1	-7,1	-20,0	23,1
інвестиційних витратків на машини, обладнання та інвентар	-14,3	-14,3	-13,3	0,0	16,7
кількості працівників	-7,1	-33,3	-26,7	-21,4	-16,7

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

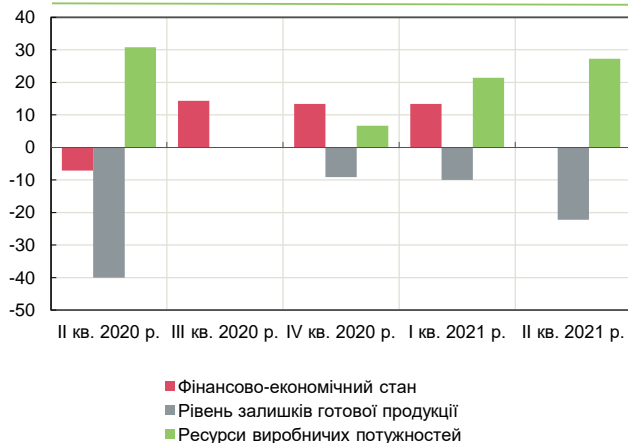
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

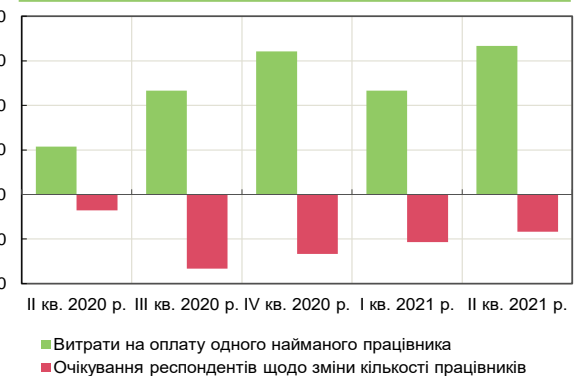
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

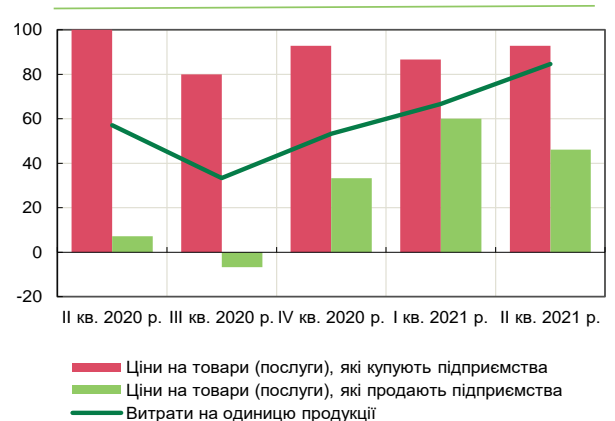
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

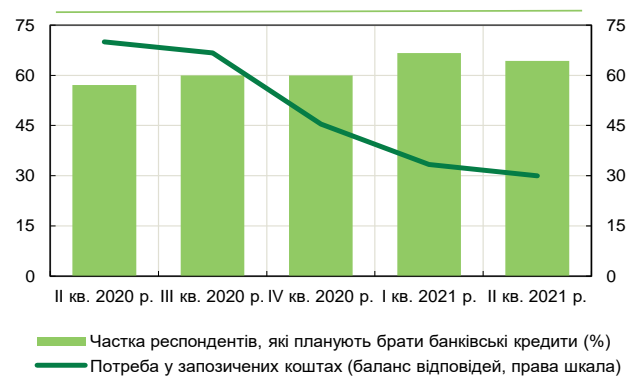
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

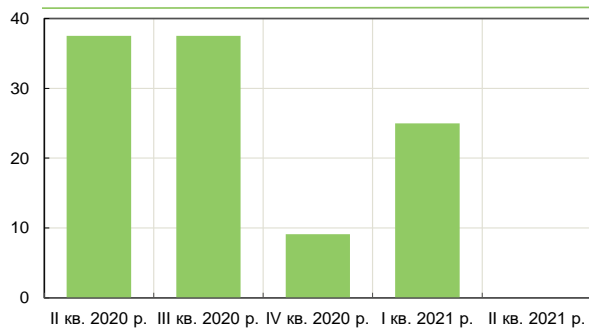
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

